



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 656/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom financií Slovenskej republiky**, Štefanovičova 5, Bratislava, proti výroku II rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/104/2021 z 30. marca 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie vo výroku II a vec v zrušenej časti vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, keďže jeho vykonateľnosťou hrozí ujma na štátnom rozpočte Slovenskej republiky a odklad vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka bola žalovanou v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorého bol nárok TELECO & TELECOOPER, spol. s r. o. (ďalej len „žalobca“), na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“).

3. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 9 C 219/2003-1482 z 15. apríla 2015 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplata ušlého zisku za obdobie od 31. decembra 1998 do 31. decembra 2004 v sume 1 197 070,30 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 1. januára 2005 do zaplata (výrok I); zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplata sumy 55 632,34 eur ako zmluvnej odmeny vyplatenej Advokátskej kancelárii JUDr. Peter Kočíčka s úrokom z omeškania 9 % ročne od 1. januára 2005 až do zaplata (výrok II); zamietol návrh žalobcu, v ktorom sa domáhal zaplata sumy 1 991,63 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 1. januára 2005 až do zaplata ako vyplatenej odmeny daňovej poradkyni [REDACTED] (výrok III); sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19 879,83 eur s úrokom z omeškania 8 % ročne od 1. januára 2005 až do zaplata ako náhradu za odmenu správcovi konkurznej podstaty [REDACTED] v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok IV); v prevyšujúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 19 879,83 eur návrh zamietol (výrok V); zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplata sumy 49 790,87 eur ako odmeny za odborné poradenstvo firmy ASSET a. s. s úrokom z omeškania 9 % ročne od 1. januára 2005 do zaplata (výrok VI). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok VII); posledným výrokom uložil obom sporovým stranám povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet súdu z titulu náhrady trov štátu 10 550,28 eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok VIII).

4. Okresný súd v časti, v ktorej zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi 19 879,83 eur s úrokom z omeškania (výrok IV), odkázal na svoje pôvodné zdôvodnenie v rozsudku č. k. 9C/219/2003-1287 z 15. júna 2011, v ktorom konštatoval, že nebyť nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v tom, že daňový úrad výrazne a po dlhú dobu zasahoval do hospodárskej činnosti žalobcu zadržiavaním jeho finančných prostriedkov v značnom rozsahu a zamedzením dispozície s jeho nehnuteľnosťami, nebol by na majetok žalobcu vyhlásený konkurz. Súčasne sa okresný súd odvolával na znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity, v ktorom sa konštatuje, že spoločnosť žalobcu nedosiahla taký hospodársky rast, aký by bolo možné so zreteľom sa pravidelný chod vecí očakávať, čoho zásadným dôvodom bolo konanie daňového úradu, ktoré znemožnilo žalobcovi zúčastňovať sa výberových konaní nielen pre získanie štátnych zákaziek, ale zákaziek celkovo. Ďalej bolo uvedené, že uhradenie daňových nedoplatkov vrátane príslušných penále by žalobca nezvládol.

5. Proti rozsudku okresného súdu z 15. apríla 2015 podali odvolanie obe sporové strany. Žalobca proti zamietnutiu žaloby vo zvyšnej časti, sťažovateľka zas proti vyhovujúcemu výroku IV. Sťažovateľka v odvolaní uviedla, že vyhlásenie konkurzu v roku 2002 nemohlo byť v príčinnej súvislosti s postupom správcu dane, pretože: (i) žalobca previedol svoj hnutel'ný a nehnuteľný majetok v roku 1999 na spoločnosť Teleko & Telecooper Banská Bystrica a. s., ktorú založil v júni 1999, (ii) žalobcovi nemohla byť spôsobená škoda vydaním predbežného opatrenia o uložení zakazu nakladania s nehnuteľným majetkom, pretože tento predbežné opatrenie neuposlúchol a nakladal so svojím nehnuteľným majetkom, (iii) prostredníctvom novozaloženej spoločnosti Teleko & Telecooper Banská Bystrica a. s. sa zúčastňoval na verejných súťažiach, získaval zákazky a podnikal v tej istej oblasti, čo potvrdil samotný konateľ žalobcu na pojednávaní 21. februára 2007, (iv) v konaní bolo preukázané, že len jediné rozhodnutie bolo ako nezákonné zrušené rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4Sž 134/00 z 28. novembra 2000, a to rozhodnutie Ústredného daňového riaditeľstva Slovenskej republiky z 12. júna 2000, ktorým sa menil dodatočný platobný výmer

správcu dane. Správcom dane zadržovaná čiastka 4 385 000 Sk (145 555,33 eur) bola žalobcovi vrátená 21. marca 2001, avšak konkurz na majetok žalobcu bol vyhlásený až 8. apríla 2002, teda vyše roka po vyplatení zadržovanej čiastky. Samotný konateľ žalobcu na pojednávaní 12. októbra 2005 potvrdil, že zadržávaním uvedenej čiastky mu škoda nebola spôsobená, čo je v príkrom rozpore so závermi znaleckého dokazovania. Sťažovateľka tiež namietala, že v danej veci nie súdy, ale ekonómovia rozhodli o tom, čo je nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie, a to bez akéhokoľvek právneho základu. Znalecká organizácia označila všetky rozhodnutia daňového úradu za nezákonné a skonštatovala, že uhradenie daňových nedoplatkov vrátane príslušných penále by žalobca nezvládol, pričom v priebehu konania nebolo ani preukázané nezákonné vyrubenie dane a penále zo strany daňového úradu. Súdom uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 19 879,83 eur nie je v príčinnej súvislosti s postupom správcu dane.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 14Co/516/2015-1527 z 19. mája 2020 rozsudok súdu prvej inštancie z 15. apríla 2015 potvrdil a žiadnej zo sporových strán nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Vo vzťahu k existencii príčinnej súvislosti medzi daňovou kontrolou a škodou vo výške 19 879,83 eur konštatoval, že vzhľadom na skutkové zistenia a pri posúdení všetkých do úvahy prichádzajúcich skutočností dospel k záveru, že medzi vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu/žalobcu a predmetnou daňovou kontrolou existuje vecná súvislosť príčiny a následku. Pokiaľ sťažovateľka namietala, že konkurz bol vyhlásený až po období, dokiaľ žalobcovi v zmysle záverov znaleckého posudku a aj názoru súdu vznikala škoda z titulu ušlého zisku, a preto nemôže byť v príčinnej súvislosti s tvrdým nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom, krajský súd poukázal na to, že aj keď je časové hľadisko posudzovania príčiny a jej následku významné, nie je rozhodujúce. Časové hľadisko napomáha posúdiť vecnú súvislosť, ktorá bola podľa názoru krajského súdu dostatočne preukázaná v procese dokazovania (najmä znaleckým dokazovaním), a aj keď nie je jedinou príčinou úpadku žalobcu a vyhlásenia konkurzu na jeho majetok, možno vyvodiť, že je hlavnou a zásadnou príčinou, bez ktorej by k takémuto následku nedošlo. Pokiaľ sťažovateľka dôvodí, že žalobca svoj hnutel'ný a nehnuteľný majetok previedol v roku 1999 na novozaloženú spoločnosť a prostredníctvom nej sa zúčastňoval na verejných súťažiach, získaval zákazky a podnikal, a preto vyhlásenie konkurzu nebolo v priamej súvislosti s postupom správcu dane, krajský súd opäť odkázal na závery znaleckého dokazovania, v zmysle ktorých práve tento postup bol dôsledkom postupu správcu dane.

7. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a to v rozsahu výroku, ktorým krajský súd potvrdil jej povinnosť zaplatiť žalobcovi 19 879,83 eur s príslušenstvom. Namietala, že krajský súd založil svoj právny záver o existencii príčinnej súvislosti výlučne na záveroch uvedených v znaleckom posudku, pričom vplyv iných v súdnom konaní preukázaných skutočností (ktoré zapríčinili vyhlásenie konkurzu na majetok žalobcu) nesprávne právne posúdil tak, že ich považoval za nepodstatné [skutočnosti uvádzané v bode 5 pod i) až iv)]. S poukazom na uvedené preukázané skutočnosti neexistovala bezprostredná a priama súvislosť medzi daňovou kontrolou a vyhláseným konkurzom na majetok žalobcu, v dôsledku čoho bolo uloženie povinnosti sťažovateľke zaplatiť 19 879,83 eur neodôvodnené. Dovolanie podal aj žalobca.

8. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom z 30. marca 2023 dovolanie žalobcu zamietol (výrok I), dovolanie sťažovateľky ako neprípustné odmietol (výrok II) a žiadnej zo strán

nepriznal náhradu trov dovolacieho konania (výrok III). Konštatoval, že dovolatelia nesprávne právne posúdenie veci odôvodňujú spochybnením skutkových zistení, ku ktorým dospeli súdy nižších inštancií. Zdôraznil, že sťažovateľkou v dovolaní nastolená otázka (spôsob vyhodnotenia preukázaných skutočností o existencii príčinnej súvislosti), ktorá má skutkovú (nie právnu) povahu, nemôže byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP a nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia. Spôsob vyhodnotenia dôkazov, resp. doplnenia dokazovania pre zistenie skutkových okolností prípadu, ako aj spôsob vyhodnocovania existencie príčinnej súvislosti na základe skutkových okolností v konaní sú otázkami skutkovými a ich riešenie vychádza zo skutkových zistení zodpovedajúcich tomu-ktorému prípadu. Zároveň nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku je vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Zodpovedanie predmetných otázok je výsledkom vykonaného dokazovania v spore. Tým, že sťažovateľka sa nestotožňuje so závermi krajského súdu, ktorý odobril postup súdu prvej inštancie, v podstate spochybňuje jeho skutkové závery. Odôvodnenie dovolania sťažovateľky podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov krajského súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Preto námietky sťažovateľky týkajúce sa spochybňovania skutkových zistení a skutkových záverov považuje najvyšší súd za neopodstatnené.

III.

Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka si je vedomá, že otázka príčinnej súvislosti je v prvom rade otázkou skutkovou. Súčasne poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/24/2011 z 25. mája 2011, z ktorého jednoznačne vyplýva, že súd rieši existenciu príčinnej súvislosti na základe skutkových zistení, avšak na skutkových zisteniach je závislé a zároveň s nimi neoddeliteľne späté následné právne posúdenie existencie príčinnej súvislosti.

10. V napadnutom rozsudku sa najvyšší súd obmedzil na strohé a formalistické konštatovanie, že sťažovateľka v dovolaní napáda skutkové otázky a spochybňuje skutkové zistenia súdov nižších inštancií, v dôsledku čoho nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Tvrdenie najvyššieho súdu sťažovateľka považuje za zjednodušujúce a nezohľadňujúce podstatu jej dovolania. Právne posúdenie existencie príčinnej súvislosti je závislé od konkrétnych skutkových zistení. Ak konajúce súdy ignorovali preukázané skutkové zistenia, na ktoré sťažovateľka poukázala, a bez akéhokoľvek relevantného zdôvodnenia sa pridržali iba skutkových zistení vyplývajúcich zo znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavom, tak sa takýto postup odráža v nesprávnom právnom posúdení existencie príčinnej súvislosti.

11. Sťažovateľka nikdy nespochybňovala skutkové zistenia konajúcich súdov, ale skutočnosť, že súdy bez relevantného zdôvodnenia ignorovali preukázané skutkové zistenia, na ktoré sťažovateľka poukazovala v odvolaní a dovolaní, t. j. absentujúce právne posúdenie daných skutkových zistení ako potenciálnej príčiny konkurzu vyhláseného na majetok žalobcu. Keďže súdy právne neposúdili a nevyhodnotili všetky preukázané skutočnosti, ktoré mali vplyv na vyhlásenie konkurzu na majetok žalobcu, sú ich rozhodnutia arbitrárne a svojvoľné. Ak by príčinou vzniku

škody bola iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/24/2011 z 25. mája 2011).

12. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky formalisticky odmietol, v dôsledku čoho došlo k „*denegatio iustitiae*“ a k porušeniu práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Za zjavne neopodstatnenú je potrebné považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

IV.1. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy:

14. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Podmienkou je, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ani formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

15. Sťažovateľka kritizuje postup najvyššieho súdu, ktorý jej dovolanie „*formalisticky*“ odmietol s konštatovaním, že v dovolaní napáda skutkové otázky a spochybňuje skutkové zistenia súdov, v dôsledku čoho nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

16. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že prax dovolacieho súdu je vo výklade príčinnej súvislosti dlhodobo jednotná, a to nielen v sporoch o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach; vyriešenie tejto otázky preto nemožno uložiť znalcovi (ten môže poskytnúť len odborné podklady, z ktorých súd pri zisťovaní skutkového stavu veci vychádza). Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda, za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť (napr. rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 32/2007, sp. zn. 5 Cdo 126/2009, sp. zn. 8XCdo 1/2019, sp. zn. 8XCdo 3/2019, sp. zn. 9 Cdo 28/2021, sp. zn. 4XObdo/1/2022, sp. zn. 7 Cdo 77/2022, sp. zn. 7 Cdo 88/2022).

17. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania (bod 27 rozsudku krajského súdu), daňová kontrola, ktorá zapríčinila u žalobcu tvrdenú škodu spolu s ušlým ziskom, prebiehala na účely kontroly dane z príjmov právnických osôb za rok 1997 od apríla 1998, v jej rámci bolo vydaných niekoľko predbežných opatrení a došlo k zadržaniu nadmerných odpočtov v sume takmer 900 000 Sk.

Tieto predbežné opatrenia neboli nikdy zrušené pre nezákonnosť. Výsledkom daňovej kontroly bolo tiež rozhodnutie správcu dane z 15. novembra 1999, ktorým bola žalobcovi dorubená daň z príjmov právnických osôb v sume takmer 7 000 000 Sk. Práve toto rozhodnutie bolo zrušené ako nezákonné a v novom rozhodnutí (z 28. novembra 2001) bola dorubená daň už len vo výške 37 600 Sk. Znaleckým dokazovaním bolo zistené, že uvedené opatrenia daňového úradu (predbežné opatrenia, zadržanie nadmerných odpočtov) mali negatívny vplyv na podnikanie žalobcu, na zhoršenie jeho hospodárskej situácie a tiež na zníženie zisku.

18. Ústavný súd v tejto veci rozhodol nálezom sp. zn. II. ÚS 591/2012 zo 4. septembra 2013, v ktorom konštatoval, že kľúčovou otázkou v spore je, či *„má nezákonnosť rozhodnutia o dorubení dane, ktoré bolo výsledkom daňovej kontroly, počas ktorej boli daňovému subjektu ukladané rôzne povinnosti a obmedzenia v podobe (aj) predbežných opatrení, samo osebe za následok aj nezákonnosť celej daňovej kontroly vrátane vydaných predbežných opatrení, hoci tieto samy nikdy ako nezákonné zrušené neboli?“*. Takáto otázka je podľa názoru ústavného súdu jednoznačne otázkou právnou, ktorú má vyriešiť najvyšší súd výkladom príslušných ustanovení zákona č. 58/1969 Zb.

19. Najvyšší súd následne rozhodnutím sp. zn. 2MCdo/15/2014 zo 16. decembra 2014 zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora proti rozsudkom krajského súdu aj okresného súdu, keď dospel k záveru, že *„postup... pri vykonávaní daňovej kontroly od apríla, resp. mája 1998, v rámci ktorej boli ukladané žalobcovi rôzne opatrenia a povinnosti (ktoré neboli zrušené ako nezákonné, ako nezákonné bolo zrušené iba jedno rozhodnutie z 15. novembra 1999), posúdil ako nesprávny úradný postup podľa § 18 zákona č. 58/1969 Zb. Nesprávny úradný postup a uplatňovaná škoda žalobcom sú vo vzájomnom pomere príčiny a následkov v majetkovej sfére navrhovateľky a celá táto otázka bola správne vyriešená súdmi prvého a druhého stupňa.“* (bod 28 rozsudku krajského súdu). Krajský súd na základe takto formulovaného názoru vo svojom rozsudku uviedol, že vo veci uplatneného nároku na náhradu škody spočívajúcej v sume, ktorá bola vyplatená ako odmena správcovi konkurznej podstaty, bolo potrebné zistiť, či vyhlásenie konkurzu na majetok žalobcu bolo v príčinnej súvislosti s uvádzanou daňovou kontrolou, ktorá bola v konečnom dôsledku kvalifikovaná ako nezákonná. Ak krajský súd, zohľadňujúc konkrétne súvislosti prípadu, vychádzajúc z vykonaného dokazovania a zo svojich skutkových zistení, dospel k záveru, že medzi vyhlásením konkurzu na majetok žalobcu a predmetnou daňovou kontrolou existuje vecná súvislosť príčiny a následku, ide o skutkový záver. Otázku, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou tejto ujmy) má byť príčinná súvislosť zisťovaná, totiž právne ustálil najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 2MCdo/15/2014 zo 16. decembra 2014, keď konštatoval, že nesprávny úradný postup (pri vykonávaní daňovej kontroly) a žalobcom uplatňovaná škoda sú v pomere príčiny a následku.

20. Z obsahu dovolania sťažovateľky vyplýva, že sa nestotožňuje so záverom odvolacieho súdu týkajúcim sa existencie priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi nezákonnou daňovou kontrolou a vyhlásením konkurzu na majetok žalobcu a z toho vyplývajúcou skutočnou škodou. Tvrdí, že krajský súd *„oprel svoj právny záver o existencii príčinnej súvislosti výlučne na záveroch uvedených v znaleckom posudku, pričom vplyv iných preukázaných skutočností (ktoré zapríčinili vyhlásenie konkurzu na majetok žalobcu) nesprávne právne posúdil tým, že ich považoval za nepodstatné“*. Ďalšia dovolacia argumentácia sťažovateľky spočíva na jej vlastnom hodnotení dôkazov vykonaných v konaní, ktoré podľa nej preukazujú neexistenciu

bezprostrednej a priamej príčinnej súvislosti medzi nezákonnou daňovou kontrolou a vyhlásením konkurzu na majetok žalobcu, a tiež na spochybňovaní záverov znaleckého dokazovania.

21. Aj keď sťažovateľka v dovolaní formálne namietala nesprávne právne posúdenie veci a v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa pokúsila o formuláciu právnej otázky, podstatou jej dovolania bol nesúhlas so záverom odvolacieho súdu o skutkovom základe príčinnej súvislosti medzi nezákonnou daňovou kontrolou a vyhlásením konkurzu a z toho vyplývajúcou skutočnou škodou. Pokiaľ sťažovateľka v dovolaní tvrdila, že vo svetle ňou tvrdených skutkových okolností veci medzi nezákonným rozhodnutím a vyhlásením konkurzu nie je vzťah príčinnej súvislosti, v skutočnosti prehodnocovala skutkový záver krajského súdu. Posudzovanie miery preukázania príčinnej súvislosti nie je právnou otázkou a dôkazne zaťažuje stranu žalobcu. Dovolací súd so zreteľom na toto ustanovenie nemôže pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP posudzovať správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu alebo spôsob vykonávania jednotlivých dôkazov alebo výsledok ich hodnotenia premietajúci sa do skutkových zistení. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nie je spôsobilé založiť tvrdenie, že pri inom zistení rozhodujúcich skutkových okolností odvolacím súdom by právne závery, na ktorých spočíva napadnuté rozhodnutie, boli odlišné (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/77/2022). Ak v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navyše tvrdí, že konajúce súdy „*bez relevantného zdôvodnenia ignorovali preukázané skutkové zistenia*“ a že v dovolaní poukazovala na „*absentujúce právne posúdenie daných skutkových zistení*“, v podstate namieta vadu zmätočnosti spočívajúcu v nepreskúmateľnosti, príp. nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia súdu, ktorá je namietateľná v dovolaní založenom na § 420 písm. f) CSP. Sťažovateľka v dovolaní tento dovolací dôvod neuplatnila, prípustnosť dovolania vyvodzovala výlučne z § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Preto nevyčerpala prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv v okolnostiach jej prípadu účinne poskytoval.

22. S poukazom na uvedené ústavný súd konštatuje, že ak dovolací súd k dovolacím námietkam sťažovateľky prijal záver o nesplnení kritérií procesne prípustného dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP s následkom ich vylúčenia z meritórneho dovolacieho prieskumu s odôvodnením, že jeho predmetom mala byť otázka skutková, nie právna, nemožno uvedený postup najvyššieho súdu považovať za prejav svojvôle či formalizmu. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu preto nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) v spojení s § 432 ods. 1 CSP boli nezlučiteľné so základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu. Ústavná sťažnosť je preto v tejto časti zjavne neopodstatnená a bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

IV.2. K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru:

23. Európsky súd pre ľudské práva vychádza vo svojej judikatúre z názoru, že štát nie je v nadväznosti na čl. 34 dohovoru nositeľom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru [Karagiannis proti Grécku, rozhodnutie č. 33408/05 z 27. 9. 2007, Breisacher proti Francúzsku, rozhodnutie č. 76976/01 z 26. 8. 2003, Danderyds Kommun proti Švédsku, rozhodnutie č. 52559/99 zo 7. 6. 2001, Yershova proti Rusku, rozhodnutie č. 1387/04 z 8. 4. 2010, Kotov proti Rusku, rozhodnutie č. 54522/00 zo 14. 1. 2010, Ismeta Bačić proti Chorvátsku, rozhodnutie

č. 43595/06 z 19. 6. 2008 (k tomu pozri aj I. ÚS 273/2021 a III. ÚS 333/2021)]. Ústavný súd preto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky (Slovenská republika, zastúpená ústredným orgánom štátnej správy) namietajúcu porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokom II napadnutého rozsudku najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

24. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky v nej uvedenými nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy). Z uvedeného dôvodu sa ústavný súd nezaoberal ani návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. novembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu